

Број 7
 у редакцији и админ.
 Космајска ул. бр. 22.
 www.nb.rs
 Огласи се дају у админист.
 — Цена утврђена —
 Исплаћена се писма не
 враћају. Рукописи се не
 враћају.
 Писма, рукописе, новац
 и остало што се односи
 на лист, слати власништву
 листа

СТРАЖА

Адреса за телеграме:
 „СТРАЖА“ — БЕОГРАД
 Преплата за Србију
 на пошти:
 на годину дин. 12.—
 „ шест месеци „ 6.—
 „ три месеца „ 3.—
 „ један месец „ 1.—
 Преплата за иностранство
 на пошти:
 на годину дин. 30.—
 „ шест месеци „ 15.—
 „ три месеца „ 7.50

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092 Изази сваки дан у 6 ч. пре подне ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Фрања против Виљема

Зашто је одступио граф Берхтолд. — Одбајање аустријских трупа

БУКУРЕШТ, 5. јануара

Према вестима „Вииторула“ које су се до сада увек показале као тачне и званично објављивање о одступању Берхтолда круже разне вести. О оставци „Вииторул“ има ове вести:

„По једној вести, која је изазвала сензацију у букурешким политичким круговима граф Берхтолд је одступио услед сукоба са царем. До сукоба је дошло услед тога, што је граф Берхтолд био одсудно противан миру, коме цар нагиње.

По другој једној вести, црпљеној из аустроугарског посланства у Букурешту, граф Берхтолд је одступио услед пораза који је претрпела аустријска дипломатија у Италији и Румунији.

„Вииторул“ такође сазнаје из врло поузданог извора, да је оставком графа Берхтолда прекинута свака веза између Немачке и Аустрије. Аустријске трупе, које су до сада биле под командом немачког главног штаба одвојиле су се и имају свој засебни главни штаб.

Глиша Марковић

И трећа велика и славна победа

Одступање. — Критични дани. — Крваво ратовање. Напред соколови. — Велики Петар. — Наступање. — Резултат борбе. — Закључак. —

Одступање.
 Стратегаско повлачење наше војске са Дрине и Саве, изазвало је код свију наших пријатеља и ван граница краљевине Србије велику забринутост, са најцрњим последицама. ове велике и свете борбе за Велику Србију, у којој се морало сачувати част и достојанство Српског народа, његова слобода, и самосталан живот, као културне државе, и центар свега Српства.
 Ми, који смо били ван војништа, нетренице смо пратили развој борби на

фронтима Западне и Северне Србије, по кад, и кад, и нас је обузимала црна слутња! Али, ипак смо према нашим славним војсковођама и мали неограничено поверење, као и према њиховим прекаљеним у ратовима непобедним војницима, који се, ево је настала и трећа година, како се са великим напорима боре за ослобођење подјармљеног Српства, и осталих наших сународника, и за очување самосталности наше миле и лепе домовине.
 Слутња ове кратичне ситу-

ације, која нас је од првога дана повлачења наше војске, свакога дана све више и више обузимала, нарочито при евакуисању Ваљева, и под борбом напуштања: Обреновца, Уба, Колубаре, Лазареваца, Мионице. Маљена, Ужице и Пожеге, доводило до очајања! а нарочито после евакуисања Београда.
 Али, нови положаји на којима се наша војска зауставила, да дочека обесне непријатељеве наваде, већ нас је то успокојило, и одушевљавало са пуно лепих нада, да ће се на овим позицијама непријатељска снага сломати; и, нисмо се преварили у дуспеке наше храбре војске, јер наше славне војсковође на овим последњим положајима, на којима се је имала решавати судбина Србије, донели су своје великоумне закључ-

ке, да је свако даље оступање искључено из комбинација и са енергичном разборитишћу решише: Напред! и само напред, на бајонетску борбу! непријатељ мора бити сатрвен...
 — Критични дани —
 За време ових критичних дана, кад се је наша храбра војска повлачила под борбом са положаја на положај, немоћни старци, дечица, и тужна женскадија из пограничних и освојених села, и вароши, повлачила, и напуштала своја огњишта, и дугогодишњу тековину, склањајући се испред дивљих Аустро-Угарских завојевача, и невољно узмицала испред наше војске која је са тужним осећајима посматрала њихово бегство, али, и са севајућим погледом прождирала приближавање мрског непријатеља; и докле

су се ове тужне историске сцене једна за другом низале и међу необавештеним светом страхотне мисли распостирале, српски народ у опште, као и сви његови искрени пријатељи, управљали су своје тужне погледе к небу! невидљивој надземској сили — Богу Оцу! да га спасе, да га заштити од Аустро-Угарске најезде, те црне тичурине, која беше раширила своја отровна крила, да заклони нашу милу Србију од Божије светлости, и свом сиудином своје урођене халаљивости затрчала се у кршеве наше Западне Србије, да отуда загрози центру наше миле домовине, и да наша крваво извојевана права погази својим калјавим ногама, да уншти наш слободан живот, и слободно народно-национално развијање.

За наше војнике

— Наш силни савезник Русија —

Русија је данас житница целога света. У Русији се толике просторије засејавају житом, да тим житом Русија не само исхрањује све своје многобројно становништво, него толико жита преостаје, да се таме може исхранити и цео остала свет у Европи. А то је баш највећа снага силне Русије у рату, јер поред оружја и муниције за рат је преко потребно имати увек довољно хлеба. А Русија га има увек не само на претку за своју многобројну војску, него га има толико, да је то довољно и за сву осталу војску у Европи. А Аустрија, а нарочито Немачка, морају и у миру увозити жито и хлеб са стране, из Русије, да би могли исхранити свој народ. И сад Русија не треба ништа друго да чини, већ да им не да жита и брашна, као што им и не да, па на их победи, да их глађу натера на предају и на покорност.

Русија је толико пространа, да је ни једна војска, па ни војске свих држава у Европи

укупно не би могле прегазити, све и кад не би биле силне руске војске, или кад руски војник не би ви једног метка избацио.

Зар пре сто година силни француски цар Наполеон није противу Русије дицао војску готово целога света? Па шта је урадио? Руси су га пустили да дође до Москве, и ту се сломио силни Наполеон. Даље у Русију није могао. Његова многобројна војска испарила је као вода на ватри.

До душе, због оволикога пространства земље Руси не могу тако брзо да мобилишу и крену своју војску на границу, као што то можемо учинити ми Срби, или као што то може урадити Немачка или Француска. Многа руски војници шаља да путују недељама, само док стигну до железничке пруге. Али кад Русија већ једном окупи и избаци на границу своју војску, онда нема те силе на свету која може победити ту војску. И сада тешко ономе, на кога навали силна многобројна руска војска.

3. *Русија је богата.* — Русија није само велика по простору, него је велика и по својој богатству. Русија не

мора апсолутно ништа увозити са стране. Свега има у самој земљи: и жита, и стоке, и свакога руднога блага. У Русији има непрегледних шума; у које још није крочила људска нога; у Русији има пространих пашњака, којима не можеш сагледати краја; у Русији има златних рудника, из којих се може још стотинама година и дану и ноћу непрекидно копати злато, на опет да га још остан; у Русији има рудника соли, који се не могу никада исцрпсти; у Русији има толико извора петролеума (гаса, којим ми осветљавамо своје домове), да ће она још дуго и дуге њиме снабдевати цео свет.

Русија је толико богата, да се то не може бројевима представити. Али примера ради да поменемо Москву, једно од најглавнијих места у Русији. Сама Москва у стању је да годинама потпуно издржава целокупну многобројну руску војску. А Москва није једино место у Русији, које располаже толиким богатством.

— Наставиће се —

Ратна пошта

Тражи се Милан Б. Динић, каплар 7. пука 3. позива који је рањен 28. новембра и пренет у болницу. Ко шта зна о њему моли се да јави његовом брату Аци Б. Динићу, трговцу — Београд Кнез Михајлова улица бр 12.

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

Обрадовића и Станковића

преко пута Народне Банке

отворена је свакога дана

Ужићких производа и других ДЕЛИКАТЕСА

ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА

ЈОВАНКЕ ГРУЈИЋ

Сремска улица до кафане „Мали Војник“

Нарочито препоручује увек све кегљечене, кобасице, ементалер, салфаладе, дебrecинера, шунке, славине, сира (кашкаваља), српског сира, из нових крајева. Такође има довољну количину природног вина и ракије. Цене су солидне, а услуга у свему брза и тачна.

10 — 18 —

Кушаковића дvorsка аптека

отворена је. Скреће се пажња г. апотекарима да пошаљу свога курира што пре за дрогеријску робу, јер је лагер на измаку.

Продаја само за готово.

3-5

Календаре за 1915 г.

Издао сам следеће календаре за 1915 годину:

РАТНИК КАЛЕНДАР ЗА 1915 Г.

са овим садржајем: Календарски део по старом и новом Календару. Родослов Српског Краљевског Дома. Државне светковине и празнични дани у које се радње и дућани затварају. Забавни део. Цена је календару — 60 п. дин. Препродавцима 33¹/₃ рабат т. ј. — 40 п. д. комад.

Народни Календар за 1915 г. Цена — 20 п. д. комад. 100 ком. 5. — дин.

Цепни Календар за честитке 100 ком. 4. — дин.

Заједно са поручином има се и новац послати и то на име поштарине за 100 ком. Ратника 1.80 дин., а за остале — 60 п. д. за по 106 календара.

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА

Геце Кона — Београд 4-5

Чистог шпиритуса

ИМА КОЛОНИЈАЛ. ДЕЛИКАТЕС. РАДЊА

КОСТЕ ЈЕРЕМИЋА

ГРАНД-ПАСАЖ

Један литар 3.50 дин.

1 РАДЊА ГОТОВОГ МУШКОГ, ЖЕНСКОГ и ДЕЧИЈЕГ ОДЕЛА

КОД ЧИКА СИМЕ

Коларчева ул.

2 отворена је и препоручује се поштованим муштеријама.

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Браћа Марковић

пoнoвa је реновирана и отворена у истом локалу Краља Милана — Терзије број 35 и препоручује своје велико стовариште мушке, женске и деције обуће;

КАЉАЧЕ МУШКЕ, ЖЕНСКЕ, ВИСОКЕ и ПЛИТКЕ.

УГЉА Шлеског 1-ве врете УГЉА Костолачког дрвеног

продаје по врло умереној цени,

СРПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Новац и поруџбине прима се у радња Спире Милошевића и Комп. до Народне Банке.

298

—13—

Колонијална деликатесна радња

„Гранд Пасаж“

Отворена је и има увек свежу робу

10-14-196

Кафака „2ва Јелека“

У Скадарлији

Била је отворена за сво време бомбардовања; а и сада је отворена и препоручује п. публици доброброг вина и ракије као и добар кост.

394

—16—

Извештавамо родбину, пријатеље и познанике да је наш добри и никад непрежаљени супруг, син, брат, браца и отац

— Душак Ж. Јоваковић

ћеваџија, звани шкембар, у кафани код „Вишњице“ и редов VII пука III позива

преминуо је првог дана Божића 25. дец. после краћег боловања у 42 год. а сахрањен 26 дец. 1914 год.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга Јелена; деца: Сласенија, Лепосава, Љубинка и Ратомир; мати Јована; браћа Алекса, кафеџија код „Вишњице“; Драгутин, благајник соларе у Прозрену; сестре: Перса, Драга, Милка и Анђа; снахе: Симка и Зора и остала породица.

3

3-3

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: часописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничких карти, посмртних листа

Штампарија је снабдевена са најмодернијим машинским словима, шарама и ликијама.

Штампарија је снабдевена са четри штампарске машине и две СЕЦ МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза. — Цена умерена.